

TOETS 21+ Taal, Nederlands

Taalniveau startcompetentie HBO

Algemeen

Om een HBO-opleiding te volgen wordt een startcompetentie gevraagd die tegemoet komt aan het vereiste beginniveau van de opleiding die je op de IPA wilt gaan volgen. Met een diploma havo of MBO niveau 4 toon je aan dat je voldoet aan de eisen voor toelating tot de IPA.

Ben je niet in het bezit van een dergelijk diploma, maar je denkt wel over de startcompetentie te beschikken kun je een toets afleggen waarin je jouw competentie toont. Die toets bestaat uit verschillende onderdelen: Taal (Nederlands), Rekenen, M&M. Het niveau/de prestatie die je op deze drie onderdelen bezit/laat zien, geeft namelijk een goede voorspellende waarde voor succes op de IPA-opleiding.

Voor Taal (Nederlands) is de startcompetentie geformuleerd in ERK op niveau B2. In het ERK zijn internationaal vergelijkbare taalniveaus beschreven en vastgelegd. Niveau B2 is gekoppeld aan het Refentieniveau 3F dat door de commissie Meyerink is vastgesteld. In een schemaatje:

(ERK) B2 -- (Meyerink) F3 → Startcompetentie B2 HBO-Instroom
--

Toets

Voor de 21+ toets moet je voor het onderdeel Taal (Nederlands) een geleide samenvatting schrijven aan de hand van een gegeven tekst. Bij die opdracht komen twee belangrijke domeinen van taal aan bod: leesvaardigheid en schrijfvaardigheid.

Hieronder staat een gedetailleerde beschrijving van niveau 3F Leesvaardigheid en Schrijfvaardigheid en wel van de onderdelen die in de toets aan bod komen. Over deze competenties moet je in voldoende mate beschikken voor toelating tot de IPA.

LEESVAARDIGHEID

Tekstkenmerken

De teksten zijn relatief complex, maar hebben een duidelijke opbouw die tot uiting kan komen in het gebruik van kopjes. De informatiedichtheid kan hoog zijn.

Tekstsoorten

Informatieve teksten, zoals voorlichtingsmateriaal, brochures van instanties (met meer formeel taalgebruik), teksten uit (gebruikte) methodes, maar ook krantenberichten, bijsluiters van medicijnen, zakelijke correspondentie, ingewikkelde schema's en rapporten over het eigen werkterrein.

Instructieve en betogende teksten, waaronder teksten uit de methodes, opiniërende artikelen, reclameteksten, en complexe instructies.

Kenmerken van taakuitvoering

Woordenschat:

De woordenschat is voldoende om teksten te lezen, en wanneer nodig kan de betekenis van onbekende woorden uit de vorm, de samenstelling of de context afgeleid worden.

Begrijpen:

Kan tekstsoorten benoemen. Kan de hoofdgedachte (in eigen woorden) weergeven. Begrijpt en herkent relaties als oorzaak-gevolg, middel-doel, opsomming e.d.. Maakt onderscheid tussen hoofd- en bijzaken, meningen en feiten.

Interpreteren:

Trekt conclusies naar aanleiding van een (deel van de) tekst. Trekt conclusies over de intenties, opvattingen en gevoelens van de auteurs. Maakt onderscheid tussen standpunt en argument. Maakt onderscheid tussen drogredenen en argument.

Evalueren/reflecteren:

Kan het doel van de schrijver aangeven als ook de talige middelen die gebruikt zijn om dit doel te bereiken. Kan de tekst opdelen in betekenisvolle eenheden en kan de functie van deze eenheden benoemen. Kan de argumenten in een betogende tekst op aanvaardbaarheid beoordelen. Kan de informatie in een tekst beoordelen op waarde voor zichzelf en anderen.

Samenvatten: Kan een tekst beknopt samenvatten voor anderen.

Opzoeken: Kan de betrouwbaarheid van bronnen beoordelen, vermeldt bronnen. Kan snel informatie vinden in langere rapporten of ingewikkelde schema's.

SCHRIJFVAARDIGHEID

Samenhang

De gedachtelijn is in grote lijnen logisch en consequent met hier en daar een niet hinderlijk zijspoor. Relaties als oorzaak en gevolg, voor- en nadelen, overeenkomst en vergelijking, zijn duidelijk aangegeven. Verband tussen zinnen en zinsdelen in samengestelde zinnen is over het algemeen goed aangegeven door het gebruik van juiste verwijs- en verbindingswoorden. Alinea's zijn verbonden tot een coherent betoog. Geeft een complexe gedachtegang goed en helder weer. Geeft duidelijk aan wat de hoofdzaken zijn en wat ondersteunend is in het betoog. Geeft relevante argumenten voor het betoog inzichtelijk weer. Verwijzingen in de tekst zijn correct. Lange, meervoudig samengestelde zinnen zijn goed te begrijpen.

Afstemming op doel

Kan in teksten met een eenvoudige lineaire structuur trouw blijven aan het doel van het schrijfproduct. Kan verschillende schrijfdoelen hanteren en in een tekst combineren: informatie vragen en geven, mening geven, overtuigen, tot handelen aanzetten. Kan opbouw van de tekst aan het doel van de tekst aanpassen.

Afstemming op publiek

Past taalregister consequent toe: het taalgebruik past binnen de gegeven situatie en is consistent in toon, doel, genre.

Woordgebruik en woordenschat

Gebruikt voornamelijk frequent voorkomende woorden. Varieert het woordgebruik, fouten met idiomatische uitdrukkingen komen nog voor. Brengt variatie in woordgebruik aan om herhaling te voorkomen. Woordkeuze is meestal adequaat, er wordt slechts een enkele fout gemaakt. Er zijn geen merkbare beperkingen in het woordgebruik. Het woordgebruik is rijk en zeer gevarieerd.

Spelling, interpunctie en grammatica

Redelijk accuraat gebruik van eenvoudige zinsconstructies. Vertoont een redelijke grammaticale beheersing. Incidentele vergissingen, niet-stelselmatige fouten en kleine onvolkomenheden in de zinsstructuur kunnen nog voorkomen.

Leesbaarheid

Besteedt aandacht aan de opmaak van de tekst (handschrift, bladspiegel, eventueel beeldende elementen en kleur). Gebruikt titel en tekstkopjes. Geeft een heldere structuur aan de tekst, gebruikt witregels, marges en kopjes. Stemt de lay-out af op doel en publiek.